

Roomalaiskirjeen selitys 27**Room. 10: 11–21****Usko tulee ilosanoman kuulemisesta. Tai sitten ei**

Viime kerralla käsitelimme sitä, kuinka apostoli Paavalin mukaan juutalaisten yritys saavuttaa Jumalle kelpaaminen hänen lakiaan tottelemalla on vastakkainen sille vanhurskaudelle eli Jumalalle kelpaamiselle, joka saadaan uskomalla Jeesukseen.

Lain kautta saatavan vanhurskauden perusteena on se, että ihminen ei missään kohden riko sitä vastaan, vaan pitää sen täydellisesti. Uskon kautta tuleva vanhurskaus taas ei perustu ihmisen suoritukseen, vaan on ilmainen. Sen saadakseen ei tarvitse tehdä vaikeita suorituksia. Riittää, että uskoo sydämessään Jeesukseen. Tästä Paavali kirjoitti seuraavasti:

Jos sinä suullasi tunnustat, että Jeesus on Herra, ja sydämessäsi uskot, että Jumala on herättänyt hänet kuolleista, olet pelastuva. Sydämen usko tuo vanhurskauden, suun tunnustus pelastuksen (Room. 10:9–10)

Jokainen, joka uskoo Jeesukseen, pelastuu

Tästä Paavali jatkaa:

Kirjoituksissa sanotaan: "Yksikään, joka häneen uskoo, ei joudu häpeään." Juutalaisen ja kreikkalaisen välillä ei ole eroa. Kaikilla on sama Herra, ja häneltä riittää rikkautta kaikille, jotka huutavat häntä avukseen. Onhan kirjoitettu: "Jokainen, joka huutaa avukseen Herran nimeä, pelastuu." (Room. 10:11–13)

Tuo on lainaus Jesajan kirjan luvusta 28. Uudessa käännöksessä se kuuluu näin:

Siksi Herra Jumala sanoo näin: Katsokaa: minä lasken Siioniin peruskiven, huolella valitun kivipaaden, kallisarvoisen kulmakiven sitomaan vankkaa perustaa. Joka uskoo, ei horju. (Jes. 28:16)

Paavali on lisännyt tuohon Jesajan ajatukseen ”Joka uskoo, se ei horju (tai pakene tai joudu häpeään)” yhden kreikankielisen sanan *pas* eli ”jokainen”. *Jokaisesta ihmisestä* pätee se, että jos hän uskoo Messiaaseen Jeesukseen, niin se ihminen ei joudu häpeään. Hänen käy hyvin.

Sinäkin saat soveltaa tämän itseesi. Kun sinä laitat luottamuksesi siihen, että vaikka itse et ole pelastukseen kelpollinen, mutta Jeesus riittää silti antamaan sinullekin elämän Jumalan yhteydessä, niin saat olla varma siitä, että sinulle käy jumalasuhteen kannalta hyvin. Jumalan sanassa sanotaan, että tämä koskee jokaista, joka sen uskoo.

Niinpä on aivan oikein, kun vanhat luterilaiset Raamatun selittäjät ovat sanoneet, että tuo yksi ainoa sana, ”pas” eli ”jokainen”, se on koko maailmalle mitä kallisarvoisin asia. Sen perusteella jokainen Jeesukseen uskova ihminen voi uskoa, että Jumala haluaa hänen pelastuvan. Vaikka olisi millainen tahansa, pelkkä usko Messiaaseen riittää tekemään ihmisestä Jumalalle kelpaavan. Se nimittäin tuo syntien sovituksen ja elämän Jumalan yhteydessä.

Kulmakivi

Jesajan tekstissä käytetään vertauskuvana ”kulmakiveä”. Se tarkoittaa kivistä rakennetun holvin korkeinta kiveä, johon koko holvi tukeutuu pysyäkseen kasassa. Tällainen kulmakivi on Jeesus. Häneen tukeudutaan uskomalla häneen. Siihen taas kuuluu, niin kuin monesti olen opettanut, 1) tietoa hänestä ja hänen työstään hyväksemme, 2) luottamista siihen, että se pätee minuunkin, 3) myöntymistä tähän, vaikka järki ja tunteet puhuisivat toista.

Jos siis haluat olla osallinen Jumalan ihmiskunnalle valmistamasta pelastuksesta, tukeudu tähän kulmakiveen, jonka Jumala itse on tuohon tehtävään asettanut. Saat olla varma siitä, että hän on pätevä kulmakivi. Perusteena on se, että hän on Jumalan itsensä asettama.

Uskoon tarvitaan kuulemista, kuulemiseen julistusta, julistukseen julistajia

Ainoaksi ongelmaksi jää enää se, että kuinka ihmiset voisivat pyytää avuksi tätä Jumalan asettamaa ”kulmakiveä”.

Mutta kuinka he voivat huutaa avukseen sitä, johon eivät usko? Kuinka he voivat uskoa siihen, josta eivät ole kuulleet? Kuinka he voivat kuulla, ellei kukaan julista? Kuinka kukaan voi julistaa, ellei häntä ole lähetetty? Onhan kirjoitettu: "Kuinka ihanat ovat ilosanoman tuojan askelet!" (Room. 10:14–15)

Herran nimeä ei nimittäin voi huutaa avukseen, ellei häneen usko. Jos vaan mölyää, ei se ole mitään avuksi huutamista. Huudossa täytyy olla intentio, tarkoitus. Ja se vaatii, että uskoo auttajan olevan olemassa ja uskoo hänen haluavan kuulla ja auttaa.

Usko taas vaatii sen, että ihminen on kuullut siitä, mihin uskoo. Tämä johtuu siitä, että usko ei Paavalin tarkoittamassa mielessä ole jokin epämääräinen uskonnollinen tunne, jokin ”Pyhän kokemus”, joka voi syntyä vaikkapa luonnon kauneudesta tai mummolan tuoksusta. Usko tarvitsee jotain tietoa siitä, että on olemassa hyvä Jumala, joka on tehnyt Jeesuksessa niin paljon minun hyväkseni. Vain näin usko voi tarttua lupaukseen hänestä, alkaa luottaa häneen. Se ei synny ihmisen omasta sydäimestä tai uskonnollisuudesta. Ihmisen on saatava kuulla tästä Jumalasta itsensä ulkopuolelta. Syynä on se, että Jumalan maailmaan lähettämä pelastaja on jotain muuta kuin ihmisen oma sisin tai sen kuvitelmat. Pelastaja on todellinen historian hahmo, Jeesus Kristus, joka on kerran elänyt maan päällä, kuollut, ylösnoussut ja noussut taivaisiin. Nykyään hän vaikuttaa maailmassa hänestä kertovan ilosanoman kautta.

Jotta ihminen voisi kuulla hänestä, tarvitaan henkilöitä, jotka kertovat hänestä muille. Sitä Paavali tarkoittaa sanoessaan ”Kuinka he voivat kuulla, ellei kukaan julista?” Tarvitaan sellaisia henkilöitä kuin Paavali tai meidän seurakunnan nimikkolähetit Kaija ja Tapio Karjalainen, jotka julistavat ilosanomaa Jeesuksesta Singaporessa. Tai sitten sellaisia jurpoja, niin kuin Sammeli Juntunen ja Teuvo V. Riikonen, jotka jaksavat ängetä joka kolmas viikko tähän pieneen studioon puhumaan Jeesuksesta ja hänen merkityksestään, ja sitten se puhe menee radioaaltoja myöten ihmisten korviin. Ja ehkä joku joskus kuuntelee sitä ja sen perusteella alkaa uskoa Jeesukseen ja siksi alkaa huutaa häntä avukseen. Silloin toteutuu se, mitä Paavali aiemmin sanoi: ”Jokainen, joka huutaa avukseen Herran nimeä, pelastuu.”

Tuon retorisen kysymyssarjansa lopuksi Paavali kysyy: ”Kuinka kukaan voi julistaa, ellei häntä ole lähetetty?” Se tarkoittaa varmaan ensisijaisesti Jeesuksen lähettämiä ja valtuuttamia apostoleja. He eivät puhuneet omin valtuuksin, vaan Jeesuksen valtuuksin, oikeastaan hänen suunaan.

Mutta toisaalta sama pätee myös meihin, jotka julistamme evankeliumia Kristuksen kirkon tähän virkaan erityisesti kutsumina. Meistäkin pätee se, että me teemme työtä Jeesuksen äänitorvina. Me emme puhu itsestämme (ainakaan meidän ei pitäisi), vaan me puhumme hänestä ja hänen valtuuttaminaan ja hänen antamaansa sanomaa. Hän on lähettänyt meidätkin saarnaamaan, lähetyksensä mukaisesti. Ja hän on itse sen takeena, että hänestä puhuvat lupeukset eivät ole katteettomia.

Tähän kuuluu myös seurakuntalaisten panos. Me voimme puhua tätä sanomaa, koska te seurakuntalaiset maksatte meille palkan ja me voimme keskittyä tähän hommaan. Näin ollen koko seurakunta on lähettämässä ilosanoman julistajia, kertomassa yhä uusille ihmisille sitä, että mistä se elävä jumalayhteys oikein löytyy.

Ilosanoman tuojan jalat

Tuo Paavalin loppuhuudahdus, ”Kuinka ihanat ovat ilosanoman tuoja askeleet!”, se on alkutetissä oikeastaan ”Kuinka suloiset ovat niiden jalat, jotka hyvää sanomaa julistavat!”

Tämä ei kuitenkaan päde ihan kirjaimellisesti. Jos nyt vaikkapa ilosanoman tuoja nimeltä Teuvo ottaisi kengät jalasta, niin kylläpä täytyisi tämä pikkuinen studio sellaisesta sukkamehun hajusta, ettei täällä kestäisi erkkikään olla. Se ei olisi yhtään ihanaa.

Tämä osoittaa, että ei pidä olla kirjaimellisen raamatuntulkinnan kannattajia. Samalla se osoittaa, kuinka arvokasta ilosanoma Jeesuksesta on. Vaikka sen tuojalla on pahanhajuiset jalat, niin silti asia on niin mielettömän hieno, että Paavalille tulee mieleen Jesajan kirjan 52. luvun sanat:

Kuinka suloiset ovat vuorilla ilosanoman tuojan jalat, hänen, joka julistaa rauhaa, ilmoittaa hyvän sanoman, joka julistaa pelastusta, sanoo Siionille: ”Sinun Jumalasi on kuningas!” (Jes. 52:7)

Tätähän sanomaahan me itse asiassa olemme mekin jalkoinemme tuomassa, radioaaltojen välityksellä. Eikö niin Teuvo!

- Veit jalat suustani, Sammeli! [Ja tähän musiikkikappale].

Mutta kuka uskoo meidän saarnamme?

Aina ei ilosanoman julistajan elämä kuitenkaan ole niin hirmuisen hienoa. Monesti vaikuttaa siltä, että homma on ihan turhaa, eivätkä ihmiset kuitenkaan sanomasta välitä. Tai sitten jos välittävät, niin ne ovat niitä samoja ihmisiä, jotka ovat kuulleet sen jo sata kertaa. Eikä ketään uutta saa mukaan millään.

Eikös sinullakin, Teuvo, ollut tällaisia kokemuksia, kun aikoinasi tuoreena nuosisonohjaajana aloitit uuden nuorten raamattupiirin?

[kerro siitä tapauksesta, kun ainoa kävijä nuorten raamattupiirissä oli 85-vuotias mummo].

Vähän samanlaisia kokemuksia oli Paavalillakin. Niinpä hän jatkaa Roomalaiskirjettään näin:

Mutta kaikki eivät ole olleet evankeliumille kuuliaisista. Jesaja sanookin: ”Herra, kuka on uskonut meidän sanomamme?” (Room. 10:16)

Paavali ja Jesaja joutuivat siis myös turhautumaan siihen, että juuri kukaan ei uskonut heidän sanomaansa.

Erityisesti Paavalilla on tässä mielessä Jumalan omaisuuskansa, juutalaiset. Heitähän koko tämä nyt käsiteltävä jakso oikeastaan koskee; sitä, miksi he ovat jääneet Jeesuksessa maailmaan tulleen pelastuksen ulkopuolelle. Se johtuu siitä, että he eivät ole uskoneet Jeesuksesta kertovaa sanomaa.

Juutalaiset ovat kyllä kuulleet sanoman Messiaasta

Usko syntyy kuulemisesta, mutta kuulemisen synnyttää Kristuksen sana. Nyt kysyn: eivätkö he ehkä ole kuulleetkaan sitä? Varmasti ovat: ”Heidän äänensä on kaikunut kaikkialle, heidän sanansa maan ääriin asti.” (Room. 10:17–18)

Paavali tahtoo sanoa, että syy juutalaisten epäuskoon ei ole Jumalassa eikä myöskään hänen lähettämissään apostoleissa. Sanoma Messiaan maailmaan tulosta Jeesuksessa on ilmoitettu juutalaisille kaikkialla maailmassa.

Tämä ei tarkoita sanamukaisesti koko maailmaa, vaan koko tuolloin tunnettua maanpiiriä, Rooman valtakunnan aluetta. Siellä asuvien juutalaisten korviin sanoma Jeesuksesta oli kiirinyt, kaikkialle, missä heitä diasporassa asui. Siksi Paavalin mukaan juutalaiset saavat syyttää vain itseään siitä, että he eivät ole uskoneet tuota sanomaa, vaan ovat jääneet roikkumaan omaan vanhurskauteensa, jota he yrittävät pystyttää Mooseksen lain tarkalla noudattamisella.

Miten on mahdollista, että he eivät ole käsittäneet?

Mutta eikö Israel ole sitä käsittänyt? Jo Mooses sanoo: ”Minä saan teidät kadehtimaan kansaa, joka ei ole kansa, vihaamaan pakanoiden ymmärtämätöntä joukkoa.” Jesaja sanoo vielä rohkeammin: ”Ne, jotka eivät minua etsineet, ovat minut löytäneet, olen ilmaissut itseni niille, jotka eivät minua kysyneet.” Israelista hän sen sijaan sanoo: ”Päivästä päivään olen ojentanut käsiäni uppiniskaista ja vastustelevaa kansaa kohti.” (Room 10:19–20)

Tämä on hieman vaikeasti selitettävä kohta. Ilmeisesti Paavalin ajatus on seuraava: Ensin hän päivittelee sitä, että vaikka Israelin kansa on kuullut sanoman Messiaasta, Nasaretin Jeesuksesta, niin he kuitenkin eivät ole uskoneet tätä sanomaa. Kuinka se voi olla mahdollista? Eikö sellainen väite ole liian paksu? Kuinka Jumalan omaisuuskansa voisi olla näin tajutonta joukkoa?

Paavali vastaa omaan ihmettelyynsä Raamatulla: Jo Mooses on ennakoinut sen, että näin Israelille tulisi käymään.

Lainaus Moosekselta on otettu kohdasta 5. Moos.32:21

He ovat herättäneet minun kiivauteni jumalilla, jotka eivät jumalia ole, ovat vihoittaneet minut turhilla jumalillansa; niin minäkin herätän heidän kiivautensa kansalla, joka ei ole kansa, vihoitan heidät houkalla pakanakansalla. (5. Moos.32:21)

Tässä Jumala sanoo, että israelilaiset ovat suuttaneet häntä palvomalla mitättömiä ja typeriä epäjumalia. Niinpä Jumala tämän vastineeksi aikoo suuttuttaa israelilaisia mitättömillä ja typerillä pakanoilla; ilmeisesti ottamalla nuo epähurskaat ja jumalattomat pakanakansat armoihinsa Israelin sijasta.

Paavali ajattelee, että tämä on nyt toteutunut evankeliumissa Jeesuksessa. Koska juutalaiset ovat ärsyttäneet Jumalaansa kieltäytymällä uskomasta hänen lähettämänsä Messiaaseen, niin nyt Jumalakin ärsyttää heitä kääntymällä pakanoiden puoleen ja antamalla evankeliumin heille.

Mooses siis oli ennustanut jo kauan sitten, että sellainen mahdottoman tuntuinen asia tapahtuisi, että Jumalan oma omaisuuskansa ei käsitä selkeää sanomaa Jumalan lähettämästä todellisesta Messiaasta. Mutta pakanat käsittäisivät. Siksi juutalaiset tulisivat kadehtiman pakanoita siitä, että alunperin juuri heille tarkoitettu Jumalan valtakunta tulisikin pakanain omaksi.

Tämähän Jeesuskin oli ennakoanut omassa opetuksessaan Jerusalemin temppelissä. Siellä hän puhui vertauksen viinitarhan vuokraajista, jotka tappoivat sen omistajan pojan ja heittivät ruumiin ulos tarhasta. Jeesus lopetti vertauksensa näin:

"Mitä viinitarhan omistaja nyt tekee? Hän tulee ja ottaa nuo viljelijät hengiltä ja antaa viinitarhansa toisille. Olette kai lukeneet kirjoituksista tämän kohdan: ”Kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on nyt kulmakivi. Herralta se on tullut, ja se on ihmeellinen meidän silmissämme.” Neuvoston jäsenet olisivat halunneet ottaa Jeesuksen kiinni, sillä he ymmärsivät, että Jeesus oli vertauksessaan puhunut heistä. (Mark. 12:9–12)

Jeesuksenkin mukaan Jumala oli ottava valtakuntansa pois juutalaisilta ja antava sen toisille, pakanoille.

Jesajan suorat sanat

Mutta palataan takaisin Paavalin Roomalaiskirjeeseen. Selittämättä on vielä Paavalin viittaus Jesajan kirjaan:

Jesaja sanoo vielä rohkeammin: ”Ne, jotka eivät minua etsineet, ovat minut löytäneet, olen ilmaissut itseni niille, jotka eivät minua kysyneet.” Israelista hän sen sijaan sanoo: ”Päivästä päivään olen ojentanut käsiäni uppiniskaista ja vastustelevaa kansaa kohti.” (Room 10:20)

Tuo on lainaus Jesajan kirjan luvusta 65:

Minä olen suostunut niiden etsittäväksi, jotka eivät minua kysyneet, niiden löydettäväksi, jotka eivät minua etsineet; minä olen sanonut kansalle, joka ei ole otettu minun nimiini: Tässä minä olen, tässä minä olen! Koko päivän minä olen ojentanut käsiäni uppiniskaista kansaa kohden, joka vaeltaa tietä, mikä ei ole hyvä, omain ajatustensa mukaan (Jes 65:1–2)

Paavali tulkitsee tämän ennustukseksi siitä, että pakanakansat, joilla ei alunperin ollut mitään hajua oikeasta Jumalasta ja ei sen tähden osannut häntä etsiä, heille Jumala on nyt Jeesuksessa ilmaissut itsensä.

Mutta Israelin kansa, jonka olisi pitänyt tuntea Jumala, koska hän oli ottanut heidät omaisuuskansakseen, he eivät välittäneet hänen valmistamastaan pelastuksesta. Jumala sai turhaan ojentaa käsiään heitä kohden. Näin oli tapahtunut koko Vanhan testamentin kuvaaman ajan. Näin oli tapahtunut Jeesuksen kohtalossa. Ja saman kohtalon saivat kokea myös Jeesuksen lähettämät apostolit.

Paavalin ideana siis on, ettei pidä ihmetellä sitä, ettei Israelin kansa ole uskonut Jeesukseen, vaikka onkin Jumalan oma kansa, josta profeetat ja myös Jeesus ovat lähtöisin. Se oli odotettavissa Mooseksen ja profeettojejn perusteella.

Maidän pakanoiden sopii ihmetellä ja päivitellä tätä. Mutta samalla olla kiitollisia, että Jumalan on avannut meille sen pelastuksen oven, josta hänen oma kansansa juutalaiset eivät ole ainakaan suurin joukoin suostuneet astumaan sisään.